

۱- نام و تعریف رشته

رشته دکتری عمومی داروسازی (Doctor of Pharmacy (Pharm. D)) شاخه ای از علوم پزشکی است که به منظور رفع نیاز های خدمات داروئی جامعه در سازمان های مرتبط با دارو تاسیس شده است.

۲- تاریخچه رشته و پیشرفت های جدید

با توجه به نیاز بشر به درمان بیماری ها و همچنین پیشرفت علم شیمی و بیولوژی و همچنین ارتباط تنگاتنگ علوم مختلف و همچنین گشوده شدن عرصه برای ارائه روش های جدید درمانی با استفاده از دارو های جدیدتر و موثر تر رشته داروسازی از ابتدای قرن بیستم به عنوان یک رشته مستقل مطرح گردید که این امر در ایران با استقلال این رشته از رشته پزشکی و تاسیس دانشکده داروسازی در سال ۱۳۱۳ در دانشگاه تهران محقق گردید. به مرور زمان و با توجه به نیاز کشور به استفاده از خدمات داروسازان و همچنین احساس ضرورت بر تدوین برنامه های تحصیلی این رشته، دانشکده های داروسازی دیگری در تبریز، اصفهان، مشهد، اهواز و سپس شهید بهشتی، کرمان، شیراز، ساری و کرمانشاه تاسیس گردید. همچنین برنامه رشته داروسازی به صورت مدون در سال ۱۳۶۱ توسط شورای انقلاب فرهنگی ارائه که این برنامه با کمی تغییر در سال ۱۳۶۷ بازنگری گردیده است. امروزه علاوه بر تاسیس دانشکده های داروسازی هر دانشکده به لحاظ رشد و تحولات عظیم علمی اقدام به تاسیس مراکز تحقیقاتی و همچنین با توجه به نیاز جامعه به خدمات تخصصی تر اقدام به تاسیس و راه اندازی رشته های تخصصی نموده است.

۳- فلسفه تدوین برنامه (ارزشها و باورها)

حفظ سلامت انسان و محیط زندگی وی از حقوق اصلی او محسوب می شود و در رشته داروسازی نیز با توجه به کاربردهای تعیین کننده آن در تامین سلامت جامعه در راستای تحقق عدالت اجتماعی، بر مد نظر گرفتن این حق اساسی تاکید می شود. دانشمندان مسلمان و ایرانی در شناخت محیط زندگی و دارو ها پیشقدم بوده اند و در این برنامه بر روح حاکم بر فرهنگ غنی ملی در زمینه های اقلیم شناسی و جنبه های اخلاقی بخصوص اخلاق پزشکی تاکید دارد. همچنین از نیازهای انسانی انسانها تمایل به رشد و تعالی است و انسانها فطرتا طالب شناخت بهتر خلقت هستند. لذا در این برنامه بر افزودن اطلاعات، ایجاد نگرشهای لازم و تقویت جنبه پژوهشگری و دستیابی به نهانهای خلقت توجه می شود و سعی می گردد با بکار گیری شیوه های جدید و قدیم تعلیم و تربیت در جهت افزایش قدرت تفکر، استقلال، تصمیم گیری و افزایش توان حرفه ای فراگیرندگان با توجه به نیازهای جامعه و اولویت های ملی با بهره گیری از فراگیری مداوم گام برداشته شود.

۴- رسالت (Mission)

ماموریت اصلی تربیت دانش آموختگانی است که می توانند در نظام های بهداشتی و تامین سلامت و آموزشی، پژوهشی، برنامه ریزی و خدماتی مربوط به دارو ها انجام وظیفه کنند با تربیت این نیروها تامین سلامتی پیشرفت خواهد داشت. همچنین با استفاده از متدها و تکنیکهای جدید ساخت دارو و ارائه مشاوره به تشخیص درمان و پیش گیری از بیماری ها کمک می شود. بطور کلی این رشته بر خلاقیت، نوآوری، کارگروهي و اخلاق حرفه ای نیز تاکید دارد.

۵- چشم انداز (Vision)

در یک دنیای در حال تغییر و تحول و پیشرفت، دانش آموخته داروسازی نقش موثر و کارآمدی در ارتقای سطح علمی در مقطع آموزش و پژوهش و پاسخ گویی به نیازهای در حال تحول خدمات بهداشتی جامعه را با همکاری

سایر متخصصین گروه پزشکی خواهند داشت. امید می رود با اجرای موفق این برنامه آموزشی سطح علمی در این رشته ارتقا یافته و در حد استانداردهای بین المللی باشد و کشور و جامعه را با پیشرفت های علمی دنیا هماهنگ نماید. مطابق استانداردهای بین المللی، دکتر داروساز باید جایگاه های واقعی خود را در حلقه درمان جامعه کسب نماید. لذا امید می رود که این رشته بتواند لااقل در ده سال آینده جایگاه واقعی خود را از لحاظ رفع نیازهای حرفه وابسته در سطح ملی و حتی بین المللی کسب نماید.

۶- اهداف کلی (Aims)

- از دانش آموختگان این رشته انتظار می رود اطلاعات عمومی کافی در جنبه های مختلف علوم دارویی داشته و نیازهای جامعه را در این ارتباط حل نماید. اهداف کلی این رشته عبارتند از:
- الف- برآوردن نیازهای عمومی آموزشی و پژوهشی برای فهم بهتر علم داروسازی و عوامل مرتبط با این علم
 - ب- آشنایی با پژوهش های علمی و عملی در حیطه علوم دارویی
 - ج- افزایش مهارت ها و آگاهی ها در خصوص
 - شناخت کامل خصوصیات داروهای موجود در فارماکوپه دارویی
 - توانایی اداره داروخانه های عمومی و تخصصی و راهنمایی بیماران و مشاوره پزشکان در استفاده درست از داروها
 - ساخت داروها و مواد آرایشی بهداشتی در حد داروخانه
 - ساخت داروها و مواد آرایشی بهداشتی در صنعت
 - کنترل کمی و کیفی داروها و مواد غذایی و آرایشی بهداشتی
 - پیشگیری از سمیت و عوارض جانبی داروها و اطلاع رسانی داروها
 - آشنایی با مراجع و رفرانس های داروسازی و علوم دارویی
 - توان شناخت و برنامه ریزی برای حل مسائل مرتبط با دارو و سلامت در سطح ملی
 - فرهنگ ها و عقائد جوامع گوناگون
 - امور پژوهشی و آموزشی محیط پیرامون خویش
 - تحکیم اخلاق حرفه ای

۷- نقش دانش آموختگان در برنامه آموزشی

نقش های دانش آموختگان این رشته عبارتند از:

- (۱) خدماتی
- (۲) مدیریتی
- (۳) مشاوره ای و آموزشی
- (۴) پژوهشی

۸- وظایف حرفه ای دانش آموختگان

در نقش خدماتی می توانند در

- (۱) داروخانه شهری به عنوان مسئول که بر حسن اجرای امور نسخه پیچی و راهنمایی متقاضیان خدمات دارویی نظارت دارد، ارائه خدمات نمایند.
- (۲) داروخانه بیمارستانی به عنوان مسئول فنی که بر حسن اجرای امور نسخه پیچی و تامین داروهای بخش های مختلف بیمارستان و راهنمایی متقاضیان خدمات دارویی نظارت دارد، ارائه خدمت نمایند.

در نقش مشاوره ای و آموزشی می توانند

(۱) در داروخانه اعم از شهری و بیمارستانی در انتخاب و مصرف صحیح داروها به بیماران و پزشکان کمک نمایند

(۲) با ارائه اطلاعات صحیح به پزشک و بیمار باعث کاهش عوارض سمی و جانبی داروها گردند.

در نقش مدیریتی می توانند

(۱) در سازمانها و موسسات دارویی به عنوان مدیر فعالیت نمایند.

(۲) در کلیه امور مربوط به دارو اعم از ارتباط با کارخانه های داروسازی یا دیگر مراکز تولید دارو، و شبکه های بهداشتی در سطح اجرایی و نظارتی ارائه خدمات نمایند.

(۳) در کارخانه های داروسازی بر ساخت و کنترل داروها به عنوان مسئول فنی نظارت نمایند.

در نقش پژوهشی می توانند

(۱) با توجه به اهداف رشته، با مطالعه پیرامونی در خصوص الگوی مصرف دارو و نوع بیماری های منطقه فعالیت، به افزایش سطح آگاهی پزشکان در آن منطقه مشخص کمک نماید.

(۲) در بخش های پژوهشی شامل مراکز تحقیقاتی و همچنین تحقیق و توسعه کارخانه های داروسازی ارائه خدمات نماید.

۹- استراتژیهای تدوین برنامه:

این برنامه مبتنی است بر استراتژی تلفیقی (دانشجو یا استاد محوری بر حسب نوع درس و شرایط)، استفاده از فنون جدید یادگیری و یاددهی و پژوهش، آموزش در محیط کار واقعی، تحلیل وظایف حرفه ای آینده شناخت علوم و ابزارها و تکنیکهای تخصصی جدید.

همچنین در این برنامه بر حسب شرایط از فنون نظیر کار و تمرین عملی در محیط آزمایشگاه و فیلد، کار در گروههای کوچک، طرح و حل مسئله، شیوه های آموزشی **Modular** و خودآموزی، استفاده از کامپیوتر، سخنرانی، ارائه سمینار و فعالیت های آموزشی نظری توسط فراگیرنده **evidence and demonstration** **based approach** که بیشتر در بخش آموزشهای بالینی و کارورزی ها بکار می رود استفاده خواهد شد.

۱۰- شرایط و نحوه پذیرش دانشجو:

پذیرش دانشجو از طریق آزمون سراسری و به صورت متمرکز خواهد بود

۱۱- رشته های مشابه در داخل کشور:

رشته ای مشابه تأسیس نشده است.

۱۲- رشته های مشابه در خارج از کشور:

این رشته در مقاطع مختلف اعم از لیسانس، فوق لیسانس و دکتری در خارج از کشور وجود دارد.

۱۳- شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته:

طبق ضوابط شورای نظارت، ارزشیابی و گسترش دانشگاه های علوم پزشکی کشور می باشد.

۱۴- موارد دیگر (بورسیه): ندارد.

